

Möjlig utveckling av samverkansarenor

Naturvetarna tackar för möjligheten att få tycka till om förslaget på hur samverkansarenor kan utformas på regional och nationell nivå inom hälso- och sjukvården.

Det är angeläget att utforma en samverkansstruktur som på ett bättre sätt än de befintliga ger möjlighet att möta upp ett allt mer föränderligt och breddat kompetensbehov som vi ser som en effekt av den snabba digitala och medicinska utvecklingen. Naturvetarna delar utredningen uppfattning att de befintliga strukturerna för samverkan i frågor som rör hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning är otillräckliga.

Naturvetarna anser att det är viktig med en nationell samordning av kompetensförsörjning. När det gäller kunskapsintensiv verksamhet som i hög grad är beroende av akademiker med specialiserad kompetens är det nödvändigt med ett nationellt perspektiv och i vissa fall även ett internationellt perspektiv för att klara svängningar i efterfrågan och utbud av kompetens. Inrättandet av ett nationellt råd kan vara en lösning. Om Arbetsmarknadsutredningen lägger fram ett förslag om en nationell kompetensförsörjningsmyndighet är det emellertid angeläget med en genomlysning av hur dessa två förslag förhåller sig till varandra. Möjligen skulle den nya myndigheten för kompetensförsörjning i så fall kunna bli en naturlig huvudman för hälso- och sjukvårdens nationella kompetensförsörjningsråd.

När det gäller det nationella rådets sammansättning vill Naturvetarna betona vikten av att medarbetarnas perspektiv kommer fram. I Sverige har vi en väl beprövad modell där arbetsgivare och arbetstagare samverkar om olika frågor på arbetsmarknaden. Det är därför anmärkningsvärt att utredningen valt att bortse från detta och lägger fram ett förslag där rådets ledamöter enbart representerar arbetsgivare, lärosäten och myndigheter.

Att kansliet föreslås få en struktur med "inkluderande beredningsprocesser" är bra men ändrar inte det faktum att det nationella rådet med den sammansättningen som nu föreslås inte kommer att ha möjlighet att ta ett helhetsperspektiv. Detta blir den direkta konsekvensen av att medarbetarnas och patienternas perspektiv bereds sämre möjligheter att komma fram än arbetsgivarnas och lärosätenas.

Utredningens motivering om att det finns en stor bredd av fackliga och professionella organisationer och att det därför är svårt att göra en avgränsning håller inte. Eftersom uppdraget är avgränsat till akademiker finns två fackliga centralorganisationer som är naturliga arbetstagarrepresentanter i det här fallet, Saco och TCO. Naturvetarna föreslår därför att det nationella rådets ledamöter utökas till tretton.

När det gäller regional samverkan instämmer Naturvetarna även här i bedömningen att den samverkan som finns på plats behöver stärkas. Förbundet ser emellertid även här att planerna bör stämmas av mot de förslag som Arbetsmarknadsutredningen lägger när det gäller kompetensförsörjning. I nuläget är det oklart om den regionala representation som diskuteras inom ramen för denna utredning motsvarar de 6 sjukvårdsregionerna.

När det gäller den regionala samverkan vill Naturvetarna särskilt lyfta vikten av en bredd när det gäller lärosäten och utbildningar, eftersom det är rimligt att anta att framtidens hälso- och sjukvårds kompetensbehov inte enbart kan tillgodoses med hälso- och sjukvårdsutbildningar som leder till en yrkesexamen.

Avslutningsvis vill Naturvetarna särskilt lyfta vikten av kompetensutveckling samt vikten av att forskning och utveckling är en viktig del av verksamheterna. ALF-avtalen är i detta sammanhang centrala och bör vara professionsneutrala enligt den modell som region Östergötland utarbetat i samarbete med Linköpings universitet.

Med vänlig hälsning,

Marita Teräs
Utredare
marita.teras@naturvetarna.se